

Monumentnummer*: 524471

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 31 december 2001
Kadaster deel/nr 82859/69

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Voorburg	Leidschendam-Voorburg	Zuid-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Voorburg	E			9890
Voorburg	E			9892
Voorburg	E			9893
Voorburg	E			9894
Voorburg	E			9918

Omschrijving**

Inleiding

RAADHUIS annex POST- EN TELEGRAAFKANTOOR met DIENSTWONING, in 1881-1882 gebouwd in Eclectische stijl naar ontwerp van de eerste directeur van Openbare Werken te Voorburg, de architect Michiel Anthony de Zwart. Het gemeentehuis is gebouwd met financiële steun van de destijds in Voorburg wonende prinses Marianne der Nederlanden, de zuster van Koning Willem II. Oorspronkelijk functioneerde de kamer links van de entree als burgemeesterskamer en de ruimte rechts van de entree bevatte het post- en telegraafkantoor. De directeur van het postkantoor had zijn woning op de verdieping. In 1936 is het gemeentehuis uitgebreid, waarbij het onder meer werd verbreed. Bij een ingrijpende vernieuwing en uitbreiding van het gemeentehuis in 1987 heeft het interieur zijn oorspronkelijke karakter verloren. De 19de eeuwse façade is nog steeds intact en maakt deel uit van een gesloten gevelwand in het beschermde dorpsgezicht van Voorburg.

Omschrijving

Met de voorgevel aan de straat staand gemeentehuis met verdieping onder een met zinken schaliën gedekt, afgeknot schilddak met geprofileerde, eveneens zinken daklijsten. De symmetrische, drie traveeën brede bakstenen gevel wordt verlevendigd door details van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

natuursteen waaronder een onderbouw die is samengesteld uit een gebosseerde hardstenen plint en een zandstenen borstwering met kleine, gecanneleerde consoles van hardsteen, die de eveneens hardstenen onderdorpels van de samengestelde vensters op de bel étage ondersteunen. De grote, aan weerszijden van een iets terugliggende portiek staande, rechtgesloten vensterpartijen bestaan uit twee, in geprofileerde zandstenen kozijnen met sluitstenen gevatte ramen met glas-in-lood in de bovenramen onder zware lateien (een door de portiekboog onderbroken cordonlijst). Het portiek staat boven een hardstenen trap en heeft een op pilasters rustende afsluiting in de vorm van een liggende ellipsboog met rechthoekige bovenzijde. De gecanneleerde zandstenen pilasters staan op een hardstenen basement, de eveneens zandstenen boog is samengesteld uit behakte blokken en is voorzien van een griffioen in de sluitsteen. Het vijfzijdige portiek heeft hardstenen plinten, een tegelvloer met ruitpatronen, een houten balkenplafond, een onder hanekam met sluitsteen staande paneel-porte brisé met glas-in-lood ramen en een eveneens met glas-in-lood ingevuld bovenlicht met diagonale roeden. De vensters in de overhoekse muurdelen aan weerszijden van de deur bevatten een tussen strek en rollaag staand venster, eveneens met glas-in-lood en diagonale roeden. Tussen de cordonlijst en de onderdorpels van de verdiepingsvensters bevinden zich zandstenen platen met festoenen. De eveneens onder zware lateien staande dubbele vensters zijn als die op de begane grond, maar zijn hier voorzien van T-ramen. Tussen de lateien en de geprofileerde gootlijst liggen natuurstenen platen met gecanneleerde consoles. De iets terugliggende middentravee bevat een enkele versie van de voornoemde dubbele vensters. De ruimte tussen de latei en het hierboven liggende fronton is ingevuld met een zandstenen plaat met festoenen. De bouwjaren van het pand worden vermeld aan weerszijden hiervan. De hoeken van de middentravee worden geaccentueerd door blokken van bepleisterde baksteen. Het fronton heeft een timpaan met rond oeil de boeuf en als bekroning een op een vierkant houten basement geplaatste, ronde stenen burchtoren, het wapen van de gemeente Voorburg. Uit de voorste dakschilden van de buitenste traveeën steken dakkapellen met zinken wangen, openslaande ramen en gebroken frontons. Het dakdeel boven de middentravee wordt bekroond door een op een uitkragend deel van de geprofileerde zinken dakrand staande, houten dakruiter met galmgaten en koepeldakje met piron. De smalle travee rechts van de negentiende eeuwse gevel is toegevoegd in 1936. Deze is opgetrokken in wit geschilderde gepleisterde baksteen en per bouwlaag voorzien van een rechtgesloten venster. Het venster op de begane grond heeft een hardstenen onderdorpel met een ingehakte tekst die herinnert aan de verbouwing van 1936, het verdiepingsvenster staat onder een fronton en een sluitsteen met diamantkop. De travee wordt beëindigd door een geprofileerde kroonlijst.

Waardering

De gevel van het gemeentehuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde.

- als bijzondere uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling.
- vanwege de kwaliteiten van het ontwerp, vanwege het materiaalgebruik en detaillering en als representatief voorbeeld van een 19de eeuwse bouwstijl.
- als beeldbepalend onderdeel van een gesloten gevelwand en is derhalve van groot belang voor het aanzien van het dorp.

Tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen	Overheidsgebouw	Postkantoor
Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen	Overheidsgebouw	Telegraafkantoor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Dienstwoning(K)
Bestuursgebouw en onderd

Functie

Dienstwoning(K4)
Gemeentehuis